

jaar en meer; de militanen van denzelfden ouderdom ingelijfd krachtens de besluitwet van 21 Juli 1916 zullen op 1 Februari a. s. naar huis teruggestuurd worden.

Dinsdag zal hun een verlof met soldij en bijkomstige soldij verleend worden, tot 31 Januari.

Zij die aan de artillerie-inrichtingen werkzaam zijn zullen geen verlof krijgen, maar bij hunne vrijstelling eene vergoeding van 200 fr. ontvangen.

Al de vrijgestelde militairen zullen hun linnen en hunne uitrusting mogen medenemen.

't Zal beteren.

De volgende hoeveelheden zijn in Amerika verscheept en ons bestemd:

85 miljoen kilogr. graan; 15 milj. k. spek; 7 in. k. rijst; 5 milj. k. erwten; 3 milj. k. verduurzaamde melk; 3 milj. k. gekonserveerd vleesch; 2 milj. k. reuzel; 2 milj. k. zeep; 1 milj. k. bariengen; 1 milj. k. olie; 1 milj. k. koffi; een half miljoen kilogr. lijnzad en 300,000 kilo kakao.

Hoe eerder hoe liever!

Wat het Nationaal Komiteit uitgaat.

Ziehier de belagen welke tot voor enkele dagen verstrekt werden door 't Nationaal Komiteit:

389 miljoen 243 duizend fr. aan de gezinnen die door den oorlog van hun onderstand beroofd werden;

2 miljoen 234 duizend frank aan werken voor kinderbescherming;

9 miljoen 639 duizend frank aan de koloniën voor zwakke kinderen;

320 duizend frank aan de koloniën voor Fransche kinderen;

24 miljoen 200 duizend frank aan de «Goutte de lait» en aan de kantienen;

51 miljoen 495 duizend frank aan de schooleetmalen;

5 miljoen 351 duizend frank aan 't Nationaal Werk, voor Oorlogswezen.

Is 't waar.

«Zekere landbouwers uit Haspengouw» schrijft de briefwisselaar van een Brusselsch dagblad, gaan de werklieden der streek vinden en stellen hun volgend koopje voor: «wij zullen u graan leveren aan 20 fr. de 100 Kg. en gij teekent ons eene verklaring dat ge nooit meerder hebt betaald.» Dit om zich wit te wassen in de oogen der Regeering, om niet als woekeraars te worden geschandvleekt en om aan gebeurlijke «teruggave» te ontsnappen! De werkmenschen wachten zich wel zulke verklaring te teekenen!!

Boter.

De markten zijn geopend, maar van boter en eieren geen spoor! En dit in 't rijke Haspengouw! Onze boerens vinden het voordeliger alles tegen hoogen prijs te verkoopen. Intusschen zitten de stedelingen zonder smeer en wordt verlangd den dag tegemoet gezien, dat de botercentraal opnieuw in werking zal treden.

Bij Cockerill.

Van de ontzamelijke werkhuizen Cockerill blijft niets anders over dan geplunderde, gedeeltelijk vernielde lokalen.

De Duitschers hebben het er op aangelegd om aldus eene machtige mededinger te doen verschijnen.

Zij zonden Duitse huyeraars uit, met soldaten bij zich om er de gerijkelijkste en modernste machines uit te halen. Deze werden dan naar Hambrug gestuurd en in een soort oijvertedekamp vereenigd. De Duitschers werden geholpen door een werkman van Cockerill, die zoolst slim was de Hollandsche grens over te

steken. Men hoopt wel de uitlevering van dien kerel te bekomen.

Toen de wapenstilstand getoekend werd, beroidden zich 500 soldaten en 1,200 burgerlijke werklieden tot het herstellen van kanonnen en mijnewerpers in de artilleriewerkhuizen. Bij hun vertrek sloegen de moffen de eenige machines, die nog recht stonden, aan stukken. De groote rollende bruggen werden uiteengenomen, de kleine werden verbrijzeld; de klinkwerk fabrieken totaal geleidigd. De groote pers van 2000 ton ging naar Duitschland. Van de hoogovens kunnen nog enkel twee gebruikt worden; de andere zijn vernield. In de onmeelende staalfabrieken werd alles medegenomen.

Zoals het met Cockerill ging, ging het met de andere groote werkhuizen der streek.

De belasting voor 1919.

Volgens beslissing van de Regeering zijn de onrechtvaardige en onwettige belastingen ons onder de bezetting opgelegd, geheven. Voor 1919 komen de reeds in 1914 bestaande belastingen weer in voege.

Nieuwe Eenzelvighedsbewijzen.

Er zullen nieuwe eenzelvighedsbewijzen ingevoerd worden. Ieder Belg zal daarvan voorzien worden tegen den prijs van 25 centiem, gratis voor onvermogensden.

Wie zijn eenzelvighedskaart verliest of moet vernieuwen zal daarvoor een frank te betalen hebben.

Wie niet in 't bezit van de kaart gevonden wordt, zal een geldboete te betalen hebben van 25 frank.

Ziedaar in groote trekken het voornemen van den betrokken minister.

De melk.

Binnen korten tijd verschijnen er twee besluiten het en de melk opeischende ten voordeele der kinderen en ouderlingen; het andere de hoogst prijzen vaststellend van boter en vleesch.

Met brood.

De prijs van het brood zal gebracht worden op 80 centiem. Een bijrantsoen van 1 kilo per week zou verleend worden aan werklieden die zwaren arbeid verrichten.

De kolen.

Weldra zal het gebrek aan brandstof gansch verdwenen zijn. Eens dat de verkeerswegen vrij en er genoeg vervoermiddelen voorhanden zijn, kunnen de in de koolmijnen opgeslagen stocks vervoerd worden naar het gansche land. In sommige mijnen zouden er tot 30,000 ton kolen gereed liggen.

De suiker.

De suikeropbrengst van dit jaar, alsook de honing, confituur, siroop, enz. wordt door de regeering in beslag genomen. Zulks om eene regelmatige bedeling onder de bevolking te kunnen verwezenlijken.

Geen leder meer.

Van October 1914 af hebben de Duitschers den roof ingericht van alle leder, dat zich in het land bevond. Dat rooven was bij hen eene echte wetenschap geworden. Een bijzondere dienst werd er mee belast eerst alle vervaardigde voortbrengselen in beslag te nemen en daarna alle grondstoffen die in leerlooierijen gebruikt worden. Belgische huidvereters, die voor Duitschers wilden werken, kregen bijzondere voordelen. Schier al de vervaardigde produkten werden evenwel naar Duitschland gestuurd; zoo kwam het dat hier bijna geen leder meer te vinden was en dat men tot 300 fr. voor een paar schoenen betalen moest.

Op de 450 looierijen die in België bestaan, werkt nu 61 voor de Duitschers; zij hebben schrikkelijke winsten opgestreken. Men schat de winst van eenen hunner op 20 miljoen en bij een andere — door het gerecht aangehouden — vond men niet minder dan 40,000 kg. terug, hetgeen nu een aardig fortuinje vertegenwoordigde.

Het leder kostte hun 11 tot 12 fr. de k. en zij verkochten het aan de Duitschers tegen 12 tot 13 fr. en aan de Belgische handelaars tegen den prijs van 95 tot 120 fr. ! Dit natuurlijk, uit zuivere vaderlandsliefde!!

Als de Regeering er zich niet mede bemoeit, zullen wij ons weldra geen schoenen meer kunnen aanschaffen, zelfs niet aan buitengewone prijzen!

De oorlogsschade.

De oorlogsschade zal vastgesteld en geraamd worden door speciale rechtbanken namelijk door de Rechtbanken en Hoven voor Oorlogsschade, ingesteld bij wetbesluit van 23 oktober 1918. De minister van Justitie houdt zich bedrijvig met de inrichting dier rechtbanken onledig. Zoodra de rechtbanken in staat zullen zijn om te functioneren, zullen de belanghebbenden bij een besluit van den gouverneur van elke provincie desaangaande aanvraagd worden. Zij zullen hunne aanvragen hebben op te maken op door de gemeentesturen hun ter beschikking gestelde formulen. Deze formulen liggen thans ter perse.

Het bewijs van de werkelijkheid en gewichtigheid der schade zal bij alle rechtswegen mogen geschieden, met inbegrip van de getuigenis van bloedverwanten en diensbiden en zelfs bij enkel vermoeden. In orderling overleg met het Departement van Staathuishoudkundige Zaken thans alle uitvoeringsmaatregelen opdat de rechtbanken zoodra mogelijk kunnen handelen.

In Limburg zullen deze rechtbanken te Hasselt en Tongeren zetelen.

Eerst België en Frankrijk

In eene rede uitgesproken te Londen, zeide Lloyd George: «Wij kunnen van de Duitschers niet eischen dat ze ons dadelijk alles betalen wat ze ons schuldig zijn. De eerste schuld waarvan ze zich zullen moeten kwijten is de aan België en Frankrijk toegebrachte schade te vergoeden.»

OPENBARE VERKOOP

van een

HUIS MET AANHANG
gelegen te Tongeren.

Maandag 20 Januari 1919, om 2 uren 's namiddags, ter herberge van Madame de Wed' Henri Meyers, Grootte Markt te Tongeren, zal de notaris SCHAETZEN openbaarlijk verkoopen:

GEMEENTE TONGEREN.

Een Huis met aanhang, groot 2 aren 75 centiare, gelegen in de Hondstraat, gemeent nummer 4, en ten kadaster bekend sectie C, nummer 742A, vroeger bewoond door Mme Demarto-Purnal, thans onbewoond.

Los en vrij van lasten.
Voor verdere inlichtingen zich te begeven ter studie van genoemden notaris Joseph SCHAETZEN.

Overgroote keus in Nieuwjaarskaarten en Brieven.
Onze WANDALMANAK komt te verschijnen. — Hij is versierd met eene artistieke plaat van 't H. Hart van Jezus.
Prijs: 0.25 Fr.

BOEKHANDELI, COLLEGE
Grootte Markt, 37-39, Tongeren.

Veldmaarschalk Mack
Volgens het blad «
uit Buda-Pesth heeft
gaarsche regeering v
schalk Mackensen geij

500 fr. belooning
voor w
aanduid

gestolen door de Duitschers.
4 jaar, rechter oog blind, o
gebr. Koopprijs terug bez
Adres bureel van dit blad.

Burgerli. Godshuizen van 1

Op Vrijdag 3 Januari 1919.

's morgens: Aanbesteding va
ren van VLEESCH en BIER.

Voor vlechten zich te v
den ontvanger Mr J. Deckers,
12 uren.

Men vraagt 2 bek wame SCH
KERS, alsook e

JONGEN. Goed loon. — Adre

François, aannemer, Tongere

Men vraagt een KINDERMEL
nende fransch en

spreken. — Huis M. VREVEN

Maestrichterstraat, Tongeren.

Men vraagt terstond eene DIE
kunnende

fransch.

Adres: 6-8, Putstraat, Tong

Terstond gevraagd stille DIE
kunnende

burgerkeuken, bij M. EMILE C
levarid Elisabeth, 9, Tongeren

Terstond gevraagd eene KIN
boven de

bij MEVROUW CLAESSENS Statio

Tongeren.

Terstond gevraagd een CAFE
COMMERC

over te nemen.

Adres: P ANDRÉ, Maestricht

Te bekomen Droge CANADA
1e kwaliteit, bij

BRECHTS, Dorp, Cortessem.

Te koop alle soorten van Bo
rielen: cement, gips

steenen, buizen, ovensteen.

plafondlaten, koeihaar, kalk

en vensters. — Noorddennenh

Adres: Emile François, Kr

weg, 13, Tongeren.

On demande SERVANTE a t
pieuse, sérieuse,

d'excellente santé, sachant bien

ler et connaissant le français.

S'adresser à M. VAN DER W

notaire à Glons.

BESTE: «Zie de schoone dikke app
Met een tiental is mijnen grooten
gansch vol! Ja, de fruitboomen der
kweekerijen van AMÉDÉE VROONF
ongetwijfeld de vruchtbaarste van g
de streek!

De BESTE variëteiten van Ap
Peren-, Kersen-, Pruint
boomen, enz., zijn er dit jaar v
baar.

Zich te wenden: St-Truidenstraat,
TONGEREN.